

NOAT 2025

Nordisk samarbeid om en tannhelsetjeneste i endring

📷 JOHN FRAMMER, ADVOKAT OG FORHANDLINGSSJEF I NTF

Blant deltakerne var i venstre rekke nedenfra; Michael Jacobsen, Farshad Alamdari, Carina Berman, Chaim Zlotnik, Stefan Lindner og John Frammer, høyre rekke nedenfra; Valdemar Hein, Katrine G. Fjeld, Susanna Magnusson, Mette Strunge, Birgit Kollevold, Christiane H. Dale og Hanne Jacobsen.

Oslo, 16.–17. juni 2025: Årets NOAT-møte samlet representanter fra tannhelsetjenestene i Danmark, Sverige og Norge til to dager med faglig dialog, erfaringsutveksling og strategisk samarbeid. Konferansen ble holdt på Hotel Bristol i Oslo, med deltakere fra ledelsen i de nordiske tannlegeorganisasjoner og fagmiljøer.

Deltakere og program

Programmet inkluderte konferanseøkter, omvisning på Akershus slott og middag på Engebret Café. Temaene spente fra pensjonsreformer og lønnsoppgjør til faglige og organisatoriske spørsmål.

Pensjon og arbeidsliv

Et sentralt tema var pensjonsordninger og endringer i arbeidslivet. Sverige har en omfattende tjenstepensjonsordning der 90 prosen av tannlegene er dekket gjennom kollektive avtaler. Her regnes hele yrkeslivet med, og det finnes ingen øvre aldersgrense for praksis så lenge autorisasjonen er gyldig. Danmark har en modell med folkepensjon og private

pensjonskasser, der ansatte kan velge risikoprofil og sparer mellom 7–24 prosent av inntekten.

I Norge er pensjonssystemet mer sammensatt, og det ble diskutert hvordan endringer i pensjonsalder og skatteregler påvirker tannlegers yrkesvalg og karriereløp, mellom privat og offentlig sektor.

Lønnsoppgjør og arbeidsvilkår

Lønnsutviklingen og forhandlingsstrukturene varierer betydelig mellom landene:

- Norge hadde et mellomoppgjør med 4,4 % sentral lønnsøkning og 1,9 % friske midler. Startlønn i Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) ligger nå på om lag kr 640 000,-. Stillinger i staten noe lavere.
- Danmark har sentral lønnsdannelse, med startlønn på om lag kr 500 000 DKK. Lønnsjusteringer skjer hvert tredje år, og offentlig sektor følger industrien med en reguleringsordning.
- Sverige har lokal forhandling i 21 regioner, med startlønn på kr 35 000 –37 000 SEK/mnd. Utkantsområder kan tilby opp mot kr 40 000 SEK/mnd.

Med Knowyn har du alltid oversikt – utestående og ufakturerte krav til Helfo, trygt samlet på ett sted.

Journalsystemer er et must. Men det tar timer å navigere gjennom alle undermenyer. Med Knowyn tar det minutter å støvsuge journalsystemene dine og finne ut hvordan du fyller stolen med **minst 25% flere pasienter**. Og du kan bruke mer tid på å gjøre det som er mest morsomt – å behandle pasienter (og få betalt). **Mindre stress, ingen hull i timeplanen og høyere pasienttilfredshet.** Det er Knowyn.

knowyn

Clinic Intelligence that fill your chairs

Les mer på knowyn.se

Chaim Zlotnik leder av Den Svenske Tannlegeforening og Tjänstetandläkarna gjør rede for European Health Data Space Regulation

- Et felles trekk er at unge tannleger i alle tre land forhandler mer aktivt om lønn og arbeidsvilkår nå enn tidligere. Hos våre nordiske naboer ser man en tendens til at færre ønsker å være selvstendig næringsdrivende og eie egen praksis.

Rekruttering og organisering

Danmark har fire ulike organisasjoner for tannleger, med 1 500 offentlig ansatte og 4 000 medlemmer i Dansk Tannlegeforening. I Sverige er Tjänstetandläkarna en voksende del av Sveriges Tannlegeforening og godt over 20 prosent av medlemmene arbeider i privat sektor.

I Norge har medlemsmassen økt siden 2012, og det pågår en endring i rollefordelingen mellom assistenter og praksiseiere. Flere unge ønsker å arbeide i kjeder fremfor å eie praksis, og det er utfordringer med rekruttering til praksiser i distriktene.

Digitalisering og europeisk regulering

Sverige står foran store endringer med innføringen av *European Health Data Space Regulation*, som krever at journal-systemene tilpasses for å følge pasienter på tvers av landegrenser. Dette reiser spørsmål om administrativ belastning, forståelse mellom behandlere og finansiering. Implementeringen er planlagt fra 2027.

Kliniske og politiske utviklinger

Danmark har utvidet den offentlige tannhelsetjenesten til å inkludere aldersgruppen 0–22 år. Samtidig har anbefalinger om visdomstannsekstraksjoner skapt debatt, da kirurgene er uenige og praksisen har økt kraftig.

Sverige diskuterer innføring av «Tiotannvård», der personer over 67 år kun skal betale 10 prosent av referanseprisen. Tjänstetandläkarna er skeptiske til dette. Det pågår også arbeid med risikovurdering og spesialistutdanning.

Store forskjeller mellom landene

De mest betydelige forskjellene mellom landene er blant annet at i Sverige er samtlige tannleger i privat sektor ansatt ved klinikken, altså i ansattforhold og dermed arbeidstaker. Dette med unntak av praksiseier som er selvstendig næringsdrivende. Dette skiller seg fra situasjonen i Norge, hvor flertallet av tannlegene i privat sektor er selvstendig næringsdrivende og dermed ikke ansatt arbeidstaker.

Det er også betydelige forskjeller i omfanget av kjeveortopedisk behandling mellom de nordiske landene.

I Norge har rundt 60 prosent av norske barn hatt kontakt med kjeveortoped (50 prosent behandles) innen de fyller 20 år.

Til sammenligning får cirka 25 prosent av barn og unge i Sverige og Danmark kjeveortopedisk behandling.